

PRZYKŁADOWE KOSPEKTY ZAJĘĆ LOGOPEDYCZNYCH

Autor: Anna Ciosk
25.02.2008.
Zmieniony 06.11.2013.

Pierwszy konspekt dotyczy chłopca w wieku 6 lat, chodzącego do klasy „0”. Diagnoza logopedyczna brzmiała: seplenienie międzyzębowe wielorakie (trzy szeregi + t d n), zaburzona kinestezja artykulacyjna w zakresie r-l, zaburzony słuch fonematyczny. Wcześniejsze zajęcia poświęcone były kształceniu słuchu fonematycznego, ćwiczeniom usprawniającym motorykę warg i języka oraz pionizacji języka. Poniższy konspekt przedstawia pierwsze zajęcia z wprowadzenia głoski „s”;

Scenariusz zajęć logopedycznych I

Temat : Ćwiczenia usprawniające aparat artykulacyjny. Wprowadzenia głoski "s".

Cel główny :

Ćwiczenia usprawniające motorykę warg i języka oraz pionizację języka
prawidłowe ułożenie warg i języka przy wymowie głoski "s"

Cele szczegółowe :

ćwiczenia oddechowe na ukierunkowanie strumienia powietrza;
ćwiczenia słuchu fonematycznego poprzez wyszukiwanie głoski "s" oraz różnicowanie prawidłowej i nieprawidłowej realizacji tej głoski;
ćwiczenia poprawnej wymowy głoski "s" w sylabach;
ćwiczenia analizatora wzrokowego;

Forma : indywidualna

Metody :

ćwiczenia narządów artykulacyjnych;
ćwiczenia oddechowe;
ćwiczenia słuchu fonematycznego;
ćwiczenia analizatora wzrokowego;

Środki dydaktyczne : lustro, kartka papieru, nutella, wiatraczek, waciki, lizak logopedyczny z literką "s", obrazki, pudełko, koraliki, karta pracy z sylabami, "Układamy wzorce wymowy" J. Falany - Kozłowskiej

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Ćwiczenia usprawniające motorykę warg i języka.

a) ćwiczenia mięśni orężnych ust
-uśmiech – dziubek (zęby ściśnięte, wargi odsłonięte);
- uśmiech –dziubek (zęby ściśnięte, wargi zasłonięte);
- przesadne wymawianie par samogłosek: u-i, u-e, a-e, o-i, o-e.

b) ćwiczenia języka – do pionizacji
- zlizywanie nutelli z wałka dziąsłowego;
-malowanie podniebienia: przesuwanie czubka języka po podniebieniu od górnych zębów do tyłu;
- trzymanie języka na wałku dziąsłowym (logopeda liczy do 20);

-połykanie śliny z językiem na wałku dziąsłowym przy otwartych ustach).

c) ćwiczenia języka- do głosek syczących

-liczenie czubkiem języka dolnych zębów po wewnętrznej stronie;

-sufit – podłoga: język do góry za zęby i na dół za zęby.

Ćwiczenia oddechowe (ukierunkowanie strumienia powietrza)

- dmuchanie na wiatraczek (jak najdłużej na jednym wdechu);

- dmuchanie na wacik w stronę lustra (delikatnie i długo);

- zdmuchiwanie wacika z dłoni.

Ćwiczenia pionizacji języka – wypowiadanie głoski „l” z samogłoskami w izolacji i w sylabach (pomocą są litery z „Układamy wzorce wymowy”)

a-l	l-a	a-l-a	l-a-l	la	al.	ala	lal
o-l	l-o	o-l-o	l-o-l	lo	ol	olo	lol
u-l	l-u	u-l-u	l-u-l	lu	ul	ulu	lul
e-l	l-e	e-l-e	l-e-l	le	el	ele	lel
y-l	l-y	y-l-y	l-y-l	ly	yl	yly	lyl

Ćwiczenia słuchowe

a) Wyszukiwanie obrazków, w których w nazwach ukryta jest głoska „s”. Logopeda

wypowiada nazwę, a dziecko ma reagować na usłyszaną w wyrazie głoskę „s” poprzez

uniesienie lizaka z literą „s”.

b) Określanie miejsca głoski „s” w tych nazwach.

c) Wysłuchiwanie prawidłowo i międzyzębowo wymawianej głoski „s” (przy prawidłowej wymowie dziecko ma wrzucić koralik do pudełka).

Wprowadzenie do prawidłowej wymowy głoski „s”.

Logopeda tłumaczy jak mają być ułożone język, wargi i usta przy wymowie tej głoski.

Zabawa w „zmijkę”.

Ćwiczenia w prawidłowej wymowie głoski „s” w izolacji („Układamy wzorce wymowy”).

s-a	a-s	a-s-a	s-a-s
s-o	o-s	o-s-o	s-o-s
s-u	u-s	u-s-u	s-u-s
s-e	e-s	e-s-e	s-e-s
s-y	y-s	y-s-y	s-y-s

Ćwiczenia analizatora wzrokowego i wymowy „s” w sylabach – karta pracy z sylabami

i wycięte sylaby. Chłopiec prawidłowo powtarza po logopedzie daną sylabę i wyszukuje ją na karcie, tworząc parę.

sa	so	su	se	sy
as	os	us	es	ys
asa	oso	usu	ese	ysy
sas	sos	sus	ses	sys

Zalecenia

Ćwiczyć wargi i język – powyższe ćwiczenia.

Ćwiczyć wymowę sylab z „l”.

Ćwiczyć prawidłową wymowę „s” – „zmijka” i sylaby.

Drugi konspekt dotyczy dziecka również w wieku 6 lat (klasa „0”). Diagnoza brzmiała:

substytucja t d na k g , seplenienie wargowo – zębowe s z, seplenienie wargowe c 7, zaburzona kinestezja artykulacyjna szeregu š □□dz□ Wcześniejsze zajęcia poświęcone były ćwiczeniom słuchowym, usprawniającym motorykę narządów artykulacyjnych i wprowadzających prawidłową wymowę głoski „t”.

Scenariusz zajęć logopedycznych II

Temat : Różnicowanie T-K w sylabach , logotomach i wyrażeniach - automatyzacja w mówieniu.

Cel główny :

ćwiczenia kinestezji artykulacyjnej w obrębie głosek t-k

Cele szczegółowe :

ćwiczenia usprawniające motorykę warg i języka;
 ćwiczenia oddechowe;
 ćwiczenia słuchowe w obrębie głosek t-k;
 ćwiczenia w czytaniu wyrazów z t-k;
 tworzenie zdrobnień od podanych wyrazów;
 tworzenie wyrazów od podanych sylab;
 rozwiązywanie zagadek.

Forma : indywidualna

ćwiczenia aparatu artykulacyjnego;
 ćwiczenia oddechowe;
 ćwiczenia słuchu fonematycznego;
 ćwiczenia słownikowe;
 ćwiczenia w czytaniu.

Środki dydaktyczne : lustro, paski podłużne papieru, lizaki z literami k-t, kartki z sylabami to, ta, ku, tu, ko, ka, zadania do ćwiczeń kinestezji artykulacyjnej t-k z książki A.Chrzanowskiej i K.Szoplak " Zabawy i ćwiczenia logopedyczne" str. 105-112.

PRZEBIEG ZAJĘĆ

Ćwiczenia usprawniające motorykę warg i języka. Ćwiczenia oddechowe.

- warkot motoru i parskanie konia – ćwiczenia wibracji warg;
- sufit – podłoga: język do góry za zęby i na dół za zęby;
- oblizywanie górnych i dolnych zębów;
- stukot końskich kopyt;
- nadymanie policzków przy zwartych wargach – raz jeden, raz drugi- i wypuszczanie długo powietrza na pasek papieru (jak najdłużej ma być odchylony).

Ćwiczenia słuchowe – różnicowanie t-k.

Logopeda wymawia głoski, sylaby i wyrazy. Kiedy dziecko słyszy „k” podnosi lizak z literą „k”, jeśli słyszy „t” to z literą „t”.

kosa, skała, tablica, tran, baton, bratek, bat, wtorek

Różnicowanie t – k w sylabach i logotomach

Loteryjka sylabowa

Dziecko losuje sylaby (ka ko ku ta to tu), czyta je i proponuje wyraz, który zawiera daną sylabę, np. sylaba „ko” – koza itp.

Ćwiczenia słownikowe.

Tworzenia zdrobnień od podanych na kartce wyrazów: kot, stolik, kartka, klatka, kurtka, kotlet, kapusta, statek, potok.

Ćwiczenia w czytaniu

k….ara
 t…..ara
 k ba…
 t ba…

K…..uba
 t……uba
 k o…o
 t o…o

Łączenie podanych wyrazów z odpowiednimi trójkątami, w których są litery: t, k lub tk.

kula, auto, oko, koty, mleko, oset, łatka, stolik

Rozwiązywanie zagadek

- a) Ma pod ziemią duże mieszkanie. Futro ciemne, miękkie jak aksamit?
- b) Jaki to budzik, rankiem, gdy dnieje, siada na płocie i głośno pieje?
- c) W co zawsze są wkładane wszystkie listy przed wysłaniem?
- d) Postawię je na stoliku w kolorowym wazoniku?
- e) Jak się to narzędzie zowie, co gwoździe bije po głowie ?

Różnicowanie k-t w wyrażeniach dwuwyrzowych.

ten kamień, tanie kolonie, ta kolumna, to koło, tania kawa, tata Kamila, tępa kosa,
tania kalarepa, twarda kanapa, twardy karmelek, koło Torunia, koza Tomasza, kalosze
Toli, kajuta kapitana, pęknięta belka, kłopoty Klementynki, pęknięta dętka, kaftanik
Tolka, kotek Szarotek, kompot, truskawkowy, stokrotki i storczyki, krawat w kratkę,
utkana tkanina, taktowna Tekla, kurtka Krzysztofa, notatnik lotnika.

Zalecenia

- a) Ćwiczenia warg i języka. Ćwiczenia oddechowe.
- b) Wymowa t-k w sylabach i logatomach.
- c) Znaleźć jak najwięcej wyrazów zawierających ćwiczone sylaby.
- d) Wymowa t-k w wyrażeniach